

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“. Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja 29. januarja.

Čem dalje, tem huja jeza lomi ubozega Plenerja. Pa je res neumljeno, da on, ki je predestiniran minister, in ki je sedanjí sistem imel le za kratko prehodno dobo, mora zdaj v peto leto gledati pred seboj na ministerskih sedežih take moze, ki saj po njegovem skromnem mnenju neso vredni, da bi mu odvezali jermena na šolnih. In ta večina? Ali res že v peto leto gospodari v zboru? In Avstrija je še cela? Prve leta se je Plener mlajši v svojih govorih še nekako državniško vedel. Raz visocega konja izvedenega politika in financarja, — tako sam sebe laska, — sodil je vlado in večino, češ, kaj hočete vi, ki še pojma nemate o politiki in državnem gospodarstvu? Prvi veter vas bo popihal in jaz, Plener, sin starejšega Plenerja, bom pokazal začudenemu svetu, kakšne finančne ženije rodi rodina Plener. Pa teklo je leto za letom, odprla se je sesija in spet končala, in ničesar od tega se ni zgodilo, kar je Plenerjeva modrost prorokovala. Da po taci britkih izkušnjah in blamažah naj še človek ostane miren in hladnokrven. V svoji sveti jezi vrgel je od sebe plašč ustavovernega Avstrijca in se zagnil v medvedovo kožo teutonskega agitatorja.

Hujskal je Nemce na Čehe in Poljake, in da tudi Slovence ni v miru pustil, pričakovati je bilo od moža ki se kaj rad utika v naše zadeve, da si menda še nikoli ni storil koraka po slovenski zemlji, ter jo pozna le iz okna železniškega vagona. Vzdihuje, da je vlada, ta neumljena Taaffejeva vlada, Slovcem dala srednje šole in učiteljsča, da so poslovenjeni uradi, šole, in da justični minister z naredbami dela proti najvišjemu sodišču vse Slovcem na ljubo. Ne bojte se g. Plener, Taaffe že skrbi, da slovenska drevesa ne rastejo v nebesa in da ostanejo pohlevni grmiči, kakor so bili pod Lasserjem.

Glavni predmet govora pa so mu bile narodnostne razmere na Českem. Trebalo je oslabeti globoki utis Gregrovega govora, zato je Plener svoje najbujne pušice sprožil proti Gregru in Mladočehom, a ranile njegove strupene besede neso nikogar, ko njega samega. Kajti odslej se Plener ne more resno

v pošteve jemati, ako bi kedaj šlo za spremembo ministerstva, ker tacega navadnega cestnega agitatorja krona ne bi mogla postaviti na ministerski sedež, ako neče mej nemškimi in českim narodom provokovati boj na nož.

Plenerjev govor je saj malo levičarjem srce utolažil, kajti čutili so le prehudo, da v vsej tridnevni debati njihovi govori neso našli zaželenih lavorik, niti za agitacijo pričakovanega uspeha. Zato so mu ploskali, kar se je dalo in pomagali so jim židovski fantalini na galeriji. Škoda, da predsednik ni dal sprazniti galerije, k čemur bi po družem svarjenji imel popolno pravico. Veliko smeha je spet izbujal Schönerer, ki je zakričal: Naj se tudi detek-tivi spravijo iz galerije.

Danes je prvi govoril knez Čartorisky. Govoril je mirno in dostojno in s svojo stvarno polemiko odkril Plenerjeve tendence, ki le za to sili nemški državni jezik, da bi se s tem Čehi in Slovenci kolikor mogoče raznarodili in germanizovali. Žuganje Plenerjevo z abstinenco politiko se mu ne zdi resno, ker ni za tak skrajni korak nobenega povoda in ker bi najbrže nemški volilci kaj tacega ne odobraval. Potem govornik preide na Wurm-brandov predlog, proti kateremu še jedenkrat kratko navede vse že povedane razloge. Novih najti po obširni debati pač ni bilo mogoče.

Suzelka Dunajskim politikom.

(Dalje.)

Demonstrativno politično delujoča stranka na Dunaji pa ne nazlaša samo, da je ustavoverna, torej (po njenem nepravilnem sklepanju) konstitucionalna, nego ona tudi bujno poudarja, da zastopa in čuva nemštvo? A kakšno nemštvo? Tisto nemštvo, ka-terega v Avstriji ni, katero pa je hotel ustvariti Schmerling, nemštvo v tistem pomenu, da bi v habsburški monarhiji nemška manjšina vladala brez primere številnišo nemško večino. Tako nemštvo hočejo napraviti, če bi tudi zato država imela raz-pasti. Tako nemštvo jim je postalo prva skrb.

Da so se nemški Avstrijci narodno tolikanj prebudili in z vsem pogumom svojo narodno zavest kazati jéli, to je popolnem opravičeno, in naravno

in veselo. Stoprav ko se narod tako prebudi, se je nadejati, da to isto spoštuje tudi pri drugem narodu, kar je v Avstriji celo potrebno. Ta nadeja se pa ni izpolnila od strani naših Nemcev. Le ti so namreč dolgo svojo narodnost svetu le s tem kazali, da so prilično ali neprilično prepevali Arendt-ovo pesen: „Was ist des Deutschen Vaterland“, v katerej se je vselej navdušeno zatulilo besede: „Sein Vaterland muss grösser sein“. Z le-tem poslednjim so pa tedanji Dunajčanje že naprej osramotili sedanji Du-najski rod politikov, kateri so že večkrat zahtevali, da Avstrija svojega gospodstva razširiti ne sme. Ali v rečenaj pesni stoji tudi stavek: „Das ganze Deutschland soll es sein“. In s tem se je že tedaj izrekalo hrepenenje, katero se je v liberalnem čas-nikarstvu, v parlamentu, na zborih zadnji čas tako drzovito kazalo, namreč želja po združenju s prusko-nemškim cesarstvom. Sprednikom sedanjih veliko-nemških politikov so se izpolnile želje: Avstrija bila je stopila v nemško zavezo; to pa je plačevala drago, konečno z 1866. letom, a tudi sicer se na vnanjo stran ni mogla gibati.

Še več škode je Avstrija vsled nemške zveze imela doma, ker je vsem njenim nenemškim naro-dom taka prijaznost z Nemčijo bila zoperna, zlasti ker se je vse tako razlagalo, kakor da bi avstrijski Ne-nemci bili podaniki nemške zaveze. Kakšne dobičke so pa naši Nemci imeli od „zjedujene Nemčije“, katero so si s tolikim pevskim navdušenjem bili zaželeli? Nemčija je bila tedaj Avstrijem vse bolj zaprta, nego dandanes, ko ni združenja. Avstrijska vlada je imela veliko uzroka, da ni rada videla, če so njeni nemški državljani dosta potovali v večjo, tako češčeeno nemško domovino. A tudi vkupno du-ševno življenje je bilo zabranjeno. Stoprv minister-stvo Bach-Thunovo, od nemških liberalcev toli zani-čevano, ono je sklopilo avstrijsko in nemško zna-nost, česar tudi sedanja napadana vlada ne zavidi, čemur se tudi Nenemci v Avstriji nikakor ne upirajo. Dandanes, v času narodnostno razburjenem, bi se pač moralo še vse drugače gledati na vsak nemško-avstrijski korak, ako bi Avstrija bila politično zdru-žena z Nemčijo. Zato se ni prečuditi, da nemško-avstrijska stranka li zadovoljna s sedanjo razmero mej Avstrijo in Nemčijo in da zlasti Dunaj tako

LISTEK.

O slovenske stenografiji.

(Spisal Bezenšek.)

Pod gornjim naslovom napisal je g. A. Zupan v „Slov. Narodu“ obširen članek, v katerem se spo-minja mnogokrati tudi mojega imena. Nema na-mena spuščati se v podrobnosti njegovih navodov, kakor bi to storil, ako bi bil g. Zupan napisal kri-tiko v kakem strokovnem listu; kajti prostor v podlistku dnevnika prvič ni za take razprave ugo-den, drugič — kar je glavno — ne morejo se pi-sati primeri s stenografičnimi znakovi, ker jih tiskarna gotovo nema; a brez teh se prepirati o pravilnosti ali nepravilnosti, o večji ali manjši vrednosti jedne ali druge sisteme, zdi se mi, kakor da bi sodili slepci o barvah.

Samo mimohodno naj mi bo dovoljeno kon-statovati, da se je g. Zupan večkrat zmotil, ker menda ni dobro proučil mojih knjig, ali pa je hotel izoplačiti stvar. In potem je napravil še to kapi-talno napako, ker ni vzel za osnovo najnoveje izdanje moje stenografične knjige z l. 1883; — kar

je moral storiti, ako je hotel nastopiti kot pravičen kritik, — nego se je ravnal po onej, ki je skoro 10 let stareja, in katero sem pisal, ko sem bil še dijak.

Ako bi si bil dal truda g. Zupan proučiti naj-noveje moje delo, bil bi uvidel, da sem ostal veren svojemu načelu, ki sem ga izrazil na svršetku nauke o stenografiji v „Jugosl. stenografu“ teč. II. str. 39: „U tom obziru dati će se još mnogo nadopuniti, izpraviti i usavršiti; a k tomu trebati će više vremena i više radećih sila... Neka dakle bude naš sustav, ako ne drugo, to bor onaj temelj, na kojem se daje dalje graditi, neka bude ona izorana cjelina, ono zemljište koje imade u sebi toliko plodne snage, da neće biti u-nj uložen trud uzalud, nego će se dati liepo i uspješno obradivati, osobito ako se čim dalje tim više radnika na njem pojavljuje.“

In se ve da še zdaj sam priznavam in sem soglasen z g. I. S., da „moja naredba ni popolna, nego se bode s časom zboljšala.“

Ravno tako bi bil videl g. Zupan, ako bi bil hotel motriti moje nadalnje postopanje na polji ste-nografije, da se besede: „da bode iz stenograma Slovenec slovenski, Hrvat hrvatski, Srb srbski čital“ ne smejo vzeti „ad verbum“. Pred vsem sem imel

tu na misli, da v stenografiji odpada popolnem raz-lika mej hrvatskim in srbskim (latinico in cirilico), a mej hrvatskim in slovenskim, ki se tako od dne približujeta, se „dade na minimum svesti“. Ravno te zadnje besede sem napisal tudi v svojem programu l. 1876, a g. Zupan jih je umišljeno iz-pustil, ker je hotel izoplačiti smisel. V istem smislu sem se izrazil v svojem „nastopnem predavanju ste-nografije v Bolgariji“ (Sofija 1879) na str. 4. kar se glasi v prevodu tako-le: „Južni Slovani, kakor znate, ne rabe vsi jedne in iste abecede. Bolgari i Srbi pišejo s cirilskimi pismenkami, Slovenci in Hrvati z latinskimi. V stenografičnem pismu ni te razlike, vsi imamo jedno abecedo, jedno sistemo za brzopisanje. To je na vsaki način važen moment in daje stenografiji pred vsemi jugo-slovanskimi mislitelji veliko ceno in dostojanstvo, ker se zamorejo služiti obćim pismom za izrazovanje svojih mislij.“

Tudi moja „bolgarska stenografija“ jasno dokazuje, kar si g. Zupan samo „usoja trditi“, da sem jaz istega mnenja, „da niti dva jezika ne mo-reta imeti jednake stenografije, če nemata jednake slovnice, in čim bolj se razlikujeta jezika, tem bolj se morate razlikovati dotični sistemi.“

Dunajčanom se zdi grozna nesreča, da v Avstriji ne živi samo Nemec. Ko bi pa kaj zgodovine poznali, videli bi, kako je bilo njih mesto neznatno ko je v njem še imel sedež mejni grof, kako se je habsburški rod, ko si je bil pridobil nemško-cesarsko krono, potezal za krono česko, ogersko, in da je po teh novih pridobitvah Dunaj se še le jel razraščati. Znati bi tudi morali, da je bila Avstrija še kot vojvodina tako odlikovana s privilegiji, da se je le bolj samostojno poleg Nemčije razvijala, in jo končno, s svojim glavnim kot svetovnim mestom, sijajno prerastla kot evropska velevalst. Zato je bedasto, če se le jedenkrat oglasi želja in hrepenenje po „veliki Nemški“.

Kakšna je torej razmera mej velevalstema Avstrijsko-Ogersko in Prusko Nemško — pa mej rečenim hrepenenjem po zedinjenji? Taka-le: Nijeden odkritosrčen in zvest Avstrijan nemške narodnosti ne more in ne sme želeli tega združenja, ker nas bi to le v škodo in nevarnost pripravljalo, ter pomenjalo ponižanje cesarske rodovine, države in Dunajskega mesta; vsi nemški narodi v cesarstvu bi to združenje smatrali za veliko nesrečo države, za izpodkopavanje svoje narodnosti, tako da bi naša notranja politika bila še bolj zamotana, kakor že je. (Konec prih.)

Zborovanje „Slovenskega društva“

v Šmariji pri Jelšah v 28. dan januarja.

Z velikim veseljem pozdravili smo bili pred par tedni vest, da boče tudi nas obiskati „Slovensko društvo“. Želje naše, da bi se to res v kratkem zgodilo, izpolnile so se nam — post nonnulla discrimina rerum — v nedeljo 27. t. m. Tega dne pričakovali smo tem teze, zvedevši, da pride predstavljati se, ter program svoj razvijati naš kandidat preč. g. Božidar Raič.

Opoldne pripeljejo se gospodje dr. Gregorec, Raič in Urbanec. Ob treh pa se je pričelo zborovanje v lepo prirejenih prostorih g. Andrluha. Občinstva iz domačih občin pa tudi iz sosednih, iz Slatine, Ponikve, Št. Vida in dr. bilo je že vse polno, gotovo okolo t. eh stotin. Sejo otvori gosp. dr. Gregorec s trikratnim živoklicem na presvetlega cesarja; predstavi potem vladnega zastopnika gosp. viteza Felicettija iz Celja, na to gosp. kandidata Raiča, kojemu dá zdajci besedo. Živio-klici zaorijo kandidatu stopivšemu na oder še predno je izpregovoril. Gosp. Raič pove najprej, da se ni ponujal za kandidata, kajti tako težko breme kot je breme državnega poslanca ni hotel nikdar nalagati svojim ramenom, da ga neso prišli prosit narodnjaki sami: ljubezen do svojega naroda pa mu zapoveda zagovarjati njegove pravice tudi na najvišjem mestu, ako narod to želi od njega.

Ozrši se v nasprotni volilni tabor, osvetli g. Raič pamflet Löschniggovih prijateljev, ter nam tako pokaže isti poziv v vsej njegovej puhlosti in ničnosti. „Le popa ne voliti!“ Zakaj ne? Do neba se dičim in ponášam, pravi Raič, da sem „pop“, t. j. dušni pastir slovenske črede. Kdo je večji prijatelj baš slovenskemu ljudstvu, nego dušni njega

veselje? In kdaj se je slišalo, da bi pastir bil — volk? Volkovi prihajajo od drugod! — Z rezkim sarkazmom raztrga v daljnem govoru vse ostale pajčje mreže nasprotnikove logike, a nikjer ne dotaknivi se niti z besedico nasprotnega kandidata osebe.

„Ad acta“ položivši Löschniggovcev poziv, preide Raič na svoj program ter nam ga v krepkih potezah nariše blizu tako, kakor smo ga že čitali po slovenskih novinah.

Ob osnovnih ali ljudskih šolah misli naš kandidat, kakor sam pravi, tako, kakor misli o nemških ljudskih šolah Nemec, o laških Lah, o francoskih Francoz itd. — da se imajo voditi na narodni podlagi. Otrok more se uspešno izobraževati samo na temelji svojega maternega jezika. Stoprav, kadar ima učenec (starosti svoji primerno) že popolnem v oblasti svoj jezik, tačas naj se „v ime božje“ (ker so za zdaj razmere pri nas takšne) uči še kakemu drugemu — deželnemu — jeziku.

Srednje šole imajo na Slovenskem dobiti takisto naroden značaj; pa učni načrt bodi jim tak, da je maturant vešč tudi drugega deželnega jezika. Učiteljske v Mariboru mora se preustrojiti brž ko brž, da bode odgovarjalo smotru svojemu: biti odgojišče in pripravišče bodočim slovenskim učiteljem.

Ker se večina uradnikov služatih mej Slovenci še vedno upira posluževati se slovenskega jezika, in je tega razen družih nagibov krivo tudi to, ker so na vseučiliščih delali izpite zgolj v tujem jeziku: zato mora modra in pravična vlada ustanoviti na univerziteti graški poseben oddelek za slovenske juriste, kjer jim bo prilika izuriti se v slovenskeje jurističneje terminologiji in stilizaciji. Denar za tako slovensko juridično stolicu bil je že — pravi gosp. Raič — svoje dni postavljen v proračun, ali „liberalna“ vlada bila je tiste tisočake brevi manu prečrtala; — na dan zopet z njimi v prid zvestim Slovincem!

Kar se tiče gospodarstvenih zadev slovenskega naroda, pravi g. kandidat, razume se pač samo ob sebi, da bode vselej in vsikdar povzdignil svoj glas v prid svojim volilcem. Razvija potem g. Raič z lastno si jasnostjo svoje misli o tem predmetu ter mej drugim poudarja, da bode skrbel za znižanje davkov; da se mora vlada interpelovati o zgradbi kake železnice za slovenski Štajer, ker imamo primeroma z našimi nemškimi sodeželani jako malo teh modernih dobrot. Ukrotiti se ima tudi „Drava de-roča, ki je le preredkokrat zadovoljna s svojo staro strugo.

Na poziv gospoda govornika, da je vsakemu svobodno staviti kak predlog, izraziti svoje mnenje, oglasi se par kmetov, katerim je še kratko, a jedrnato odgovoril.

Da so vsi poslušalci pazno sledili govornikovim razpravam, dokazovalo je večkratno odobravanje nekaterih point, in ko je svoj govor končal, živoklici neso hoteli poleči se.

Mej zborovanjem dospelo je od vseh strani telegrafnih pozdravov: največ iz Ormoža, iz Ljubljane, Ptuj, Dunaja, Celja, Konjic, Slatine in od

našega poslanca.

Ali vam naj še poročam, kako je govoril g. Raič? Ali naj omenim, da je posebna slast slišati vzhodnoslovenski krepki naš jezik? Naj še razkladam, da ima naš narodni kandidat sploh vse lastnosti popolnega govornika, lastnosti, ki bodo tudi bodočemu državnemu poslancu na korist? Dosta: povedano je vse, ako rečemo: Raič je govoril!

Ko se nihče več ni oglašil k besedi, sklene g. dr. Gregorec zborovanje „Slovenskega društva“ zahvalivši se občinstvu, ki je v tolikem številu udeležilo se imenitne seje; zahvalivši se g. vladnemu komisarju, da se je potrudil priti, ter hišnemu gospodaru gosp. Andrluhu, ki je radovoljno in brezplačno odprl svojo sobano odličnim gostom — govornikom in gostom. Trikratni „živio“ na cesarja končal je pomenljivi politični praznik.

Odhajajoč iz „zbornice“, slišal sem zavednega kmeta, ki je rekel: „Boljšega gospoda nemamo poslati na Dunaj, da bi nas tam zagovarjali, kakor so to — gospod Raič!“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 30. januarja.

Konec velike debate o jezikovnem vprašanji v državnem zboru je ta, da so se zavrgli vsi predlogi. To se imamo zahvaliti Coroninijevcem, ki so glasovali zoper vse predloge. Tolmačiti ta rezultat je jako čudno, na prvi pogled skoraj nemogoče ugant, kakega mnenja da je večina državnega zbora. To pa prihaja od tod, ker je mnogo poslancev, kakor nemški konservativci, ki jih ta stvar neposredno ne zanima, a so le zato glasovali, da se ni razdrla strankarska disciplina. Coroninijevci pa tudi neso vedeli prav, kaj hočejo, s svojim predlogom so baje hoteli le-to doseči, da bi se govorilo o njih, ker drugega pomena itak ni imel. Morda se je pa Coronini hotel postaviti s tem na neko višje državno stališče, katero je pa kaj težko razumeti. — Z dr. Gregrovim govorom bavijo se skoraj vsi nemški listi. Presse posebno poudarja, da je Gregr priznal važnost in potrebo nemškega jezika in kulture. „Fremdenblatt“ pravi, da se je sploh mislilo, da bode dr. Gregr pridigoval vojsko proti Nemcem; pa on je vedel kaj se spodobi za njegove volilce, kaj pa v državnem zboru. Dr. Gregr pokazal se je modrega, previdnega in dobro poučenega govornika. Njegov govor napravi je tudi močnejši vpliv, kakor kateri koli govornik na desnici. Ta je z veseljem pozdravila nov govornišk talent v svojej sredi. V govoru samem ponavljal je dr. Gregr vse argumente narodnih strank proti predlogu. Zahteval je jednako pravo za vse narode v državi. N. fr. Pr. misli, da je dr. Gregr sam dvoje priznal, namreč, da ima vsaka evropska država izimši jedino Švico svoj državni jezik, in da ima v Avstriji nemščina neko prednost nad drugimi jeziki. Proti temu ni imel nič dr. Gregr, ugovarjal je samo, da bi se to kodificiralo. „Vaterland“ pa vidi tajnost Gregrovega oratoričnega vspeha v sledečem: dr. Gregr je z dobro naučenim in gladkim govorom do konca znal vzdržati pozornost vse zbornice. V njegovem govoru bilo je malo novih argumentov; vse to so že povedali poprej drugi govorniki desnice večkrat, pa tudi mnogo bolje. Gregr že ume spretno hoditi po širokem uglajenem potu tako, da ga vsakdo rad spremlja. Desnica je tem rajše sledila po njegovem potu, ker se je izogibal vsakih

Naj primerja mojo bolgarsko stenografijo s srbsko in slovensko; in videl bo, da kakor bolgarski jezik bolj nagiblje k slovenskemu, nego k srbskemu ali hrvatskemu, — kar je po prof. Jagičevji teoriji tudi čisto naravno, — tako se tudi moja bolgarska stenografija bolj razlikuje od srbske nego li od slovenske. Ker o vsem tem g. Zupan nič ne vé ali neče vedeti, to se njegova kritika obsoja sama po sebi.

G. Zupan se čudi, zakaj nemajo Slovenci svoje stenografije in spodbuja k osnovanju takove, (ali bolje k poprijetju njegove,) rekši: „da prepustimo tujko tujcem“. Jako lepo se glase te besede v rodoljubnem smislu, to jaz priznavam. No, ako se že hočemo otresti vsega tujega — kar bi bilo sicer želeli — zakaj ne začnemo pri navadnem pismu pri latinici, ki je gotovo tudi tuje blago? — Zakaj se ne poprimemo cirilice, ki je brez dvojbe slovansko pismo, in bolje ugaja ustroju slovanskih jezikov, nego-li tuja latinica, katerej moramo privošati razne črte in kljuke, da vsaj približno naznačimo svoje glasove! G. Zupan pravi, da je „predbacivanje Nemcev glede stenografije trpko in bridko“ za Slovence. A nij-li „trpko in bridko“, ako nam „predbacujejo“ Rusi, Srbi in Bolgari, da imamo tuje obično pismo? Zakaj ne pustimo „tujke tujcem“

in ne rabimo „na podlagi slovenskega jezika slovansko pismo?“

Hic Rhodus hic salta! Ako hočemo iskati narodno in jezikovno vprašanje v pismu, iščimo ga v običnem pismu, katero je zares pristopno narodu, in ima za jezik historično važnost, a ne iščimo teh stvari v stenografiji, katera za maso naroda nema nobenega pomena, in ki ima le v življenju pojedinca največ praktično značenje.

Ako bi se sploh prepirali o tem, da-li je za Slovence bolja latinica ali cirilica, gotovo bo vsak poznavalec jezika od teoretičnega stališča priznal, da je cirilica mnogo prikladnejša za slovanske jezike, torej tudi za slovenski, nego-li latinica; in prva je Slavjanom domača, dočim je druga tujka.

A iz praktičnega stališča vsakdo ve, da je latinica Slovincem pristopnejša in navadnejša, ker žive mej takimi narodi, ki pišejo z latinico. Iz kakega stališča pa trebamo gledati na stenografijo? Ne-li iz praktičnega? Stenografija je celo pretežno praktičnega značenja. Ako torej gosp. Zupan stavi na stenografijo zahteve, ki jih Slovenci niti pri običnem pismu ne jemljemo v ozir, ni li to absurdno? — G. Zupan je prijatelj novotarenja in misli, da se na znanstvenem polji vse premalo novotari. To je sicer resnica, a glede pisma mislim,

da smo Slovenci že dosta novotarili, ne bilo bi torej ni umestno jim zdaj predlagati, da popuste latinico in da vzemo cirilico, kar tudi meni ni na kraj pameti. Jaz govorim samo za neposledovateljnost gosp. Zupana, kateri hoče novotariti tam, kjer je najmanje treba. Naj rajše prepusti svojo sistemo osodi, po onem načelu, ki ga je sam izrazil, ko je govoril o „novotarenji“: „slabo samo po sebi razpada, a ne izpodrine dobrega“.

Stenografija po običnem mnenji strokovnjakov ni za to, da bi služba jezikoslovcem za naznačevanje korenov besedij, niti jej je namen delati konkurenco običnemu pismu v „pravopisnih“ zadevah, niti bodo se ž njo pisale slovnice ali čitanke za tujce, ki se žele učiti našega jezika. A Slovenec vsak zna, ako tudi ni mogoče vselej v stenogramu točno označiti, da se čita: „bridka žalost“ a ne „brideka žalost“. Kar govori tam g. Zupan za „nepoznan“ namesto „nepoznan“ to je tiskarska ali bolje autografska pogrška, kakor je še več takih. A za besedo „sipomnim“ in nekoje druge, te so res bile napisane v prvem izdanji netočno; no naj blagovoli pogledati noveja izdanja mojih knjig, pa bode videl da je prepozno prišel s svojim očitanjem.

(Dalje prih.)

stranskih skokov in se je včasih samo spustilo v stran ozrl. Bil je dobro pripravljen govor, njegovo načelo je, kakor se je videlo: delati se interesantnega. In v tem ima veliko nadarjenost. Zato je pa imel velik uspeh na obeh straneh. — Vidi se, da konservativnemu nemškemu listu nikakor prav ne ugaja, da je dr. Gregor tako hvalil žel. Konservativcem zdi se preliberalen, ker je očitno izjavil, da bodo prej ali slej zmagała prava liberalna načela in tudi se je jim malo preveč postavil na narodno stališče.

Vnanje države.

O srednjeevropske zvezi zvedel je „Das Deutsche Tagblatt“ kakor pravi iz zanesljivega vira sledeče: Podlaga približanju Nemčije k Avstriji bilo je utrjevanje monarhičnih načel in sklep ovirati vse razdirajoče tendence in stranke. Iz tega, iz omenjenih skupnih interesov nastalega, zblizanja razvila se je avstro-nemška zveza, katerej so se pa mogle pridružiti vse enakomislele vladi. Italija se je najprej pridružila k njej, odkrši se od irredentovskih namenov, pa tudi Španija, katere politična misija je tudi monarhija, mogla je biti zagotovljena, da je tudi za njo prosto mesto v srednjeevropske mirovne lige. Da pri takih razmerah ta zveza nema nikakega ofenzivnega značaja, je jasno. Vsak zaveznik ima pravico v potrebi na pomoč drugega, če je napaden. Potreba je jedino odločilna, tudi če jedna država ni jednemu samemu nasprotniku kos, mora prihiti druga na pomoč. Tu odločuje samo potreba, ne pa število nasprotnikov. Dokler potreba pomoči ne nastopi, brani se vsaka država sama nasprotnika, in zaveznik si prihrani stroške za popolno mobilizacijo. Za težnje po razširjenosti ozemlja ta zveza ne velja, kajti njeni značaj je odločno miroljubni. — Italijanski listi se tudi zadnji čas pridno bavijo s tripelalijanco, polomizujejo z nemškimi listi in se prilizujejo Franciji. Slovesno izjavljajo, da Italija neče nič drugega, kakor mir in dobre razmere s Francijo, da Italijani nikakor ne mislijo nazaj zahtevati Savoje in Nizze. Iz te pisave italijanskih listov se sodi, da se vrši nek prevrat v italijanske vnanje politiki. Nek nemški list že misli, da se hoče Mancini počasi umakniti iz zveze z Nemčijo in Avstrijo in približati se Franciji.

Volitve volilnih mož za bodočo volitev v srbsko skupščino imajo večidel isti rezultat, kakor prejšnje leto. Liberalci kljub velikemu prizadevanju neso nič pridobili, radikalci so pa neki na bolj, nego se je mislilo.

Kakor je znano, se je sredi tega meseca deloma obnovilo bolgarsko ministerstvo. Do tedaj obstoječe koalicijsko ministerstvo podalo je knezu svojo demisijo, ki se tako le glasi: „Visokost! Po sklepu tretjega rednega sobiranja in v izpolnitvi mejsebojnih dolžnostij, katere so v septembru prošlega leta silile, da se pokliče koalicijsko ministerstvo, je poslednje, kakor se vidi, svojo misijo končalo in prosim Vašo visokost, da se odpusti.“ Na to prošnjo odgovoril je knez tako le: „Sprejemši demisijo vlade, zahvaljujem se jej presrečno v imenu naroda za verno izvršitev svoje naloge in za usluge, skazane prestolu in domovini.“ Potem se je predsedniku Cankovu z nova naročilo sestaviti ministerstvo. V novo ministerstvo so ustopili vsi prejšnji ministri razen Stojilova in Načevića. Novi minister pravosodja Pomijanov bil je nekaj časa urednik „Svitline“, kateri časopis je Sobolov zatrl in Pomijanov je bil takrat tožen zaradi napadov na Soboleva in Kaulbarsa pri sodnji. Sarafov, novi finančni minister bil je prej uradnik v statističnem oddelku naučnega ministerstva. Po poslednjih ministerskih spremembah se je liberalna stranka razkrojila v dva tabora: v zmerne liberalce pod vodstvom Cankova in v radikalce pod vodstvom bivših ministrov Karavelova in Slavejkova, ki sta se povrnila iz Vzhodne Rumelije. Radi tega razdora se bode vsakako oslabila liberalna stranka in utrdila konservativna. Poslednja bode podpirala novo vlado proti radikalcem. Ruski zastopnik Jonin pa podpira radikalce in skuša neki pregovoriti kneza Aleksandra, da bi poklical Karavelova in Slavejkova v ministerstvo. Program radikalcev neki zahteva, da se prekličijo vsi sklepi, katere je sklenilo poslednje sobranje, zlasti gradnje železnice, ki bi vezala turško in srbsko železnico.

Turška vlada je, ko je v ministerskem совету dobro pretresla egiptovske zadeve, naročila svojemu poslaniku v Londonu, da naj se začne dogovarjati s angleško vlado, kako bi se rešil Sudan s sodelovanjem Turčije. Sultan ne pričakuje dosti od takih dogovarjanj, zlasti zdaj ne, ko je Anglija poslala Gordona v Sudan, da naj se dogovarja z Mahdijem; pa Turki vedo, da brez Anglije ne morejo ničesar opraviti, ker ta neomejeno vlada v Egiptu. — Brat v Chartumu zapovedujočega angleškega polkovnika Coetlogona dobil je 21. t. m. telegram iz Chartuma s sledečo vsebino: „Prav dobro. Vse varno. Nobenega povišanja, bati se.“ Ob enem je od imenovanega polkovnika po pošti došlo pismo polno upanja, v katerem stoji, da je v Chartumu dovolj živeža za 6000 mož za 5 mesecev, in da dovoz žita od zunaj še ni nikjer pretrgan. — V Times se javlja iz Chartuma, da je 25. t. m. se ponesrečil z od tam odposlanim parnikom podreti most čez Modri Nil radi preplitve vode. Ustajniki so napali parnik, pa so bili po hudem boju z velikimi izgubami odbiti. — General Gordon in novi sultan darfurski odpotovala sta v soboto iz Kajire v Char-

tum. Generalu Gordonu se je dalo 100.000 funtov sterlingov, izmed katerih se jih je 40.000 takoj izplačalo. — Po telegrafskih poročilih dongolskega guvernerja iz Berbera, da so večerj prišli štirje odposlanci Bicharinški rodovi podvržejo, ter so prosili, da bi ti smeli hoditi kupovat v Berber. Zavezali so se tudi, da bodo pustili v miru vse kupčijske karavane. To podvrženje dala je prebivalstvu nov pogum; upa se, da se bodo tudi drugi rodovi podvrgli.

Dopisi.

Iz Trsta 28. januarja. [Izv. dop.] Delavsko podporno društvo (ženski oddelek) imelo je večerj pri Monte Verde svojo maskarado, ki pa ni tako izpala, kakor bi se bilo želelo. Določeno je bilo troje daril za najlepše maske, a oddalo se je le drugo in tretje darilo, prvo pa se prihranilo za kako bodočo priliko. Veliko krivo bilo je slabo vreme, ki je marsikoga zadržalo pod varno streho; nekaj je pa tudi to uzrok, da to društvo daje prepogostem zabave in veselice. Vse prav, zabave so lepe, so potrebne, a biti morajo v razmeri z gmočnimi silami družabnikov. Kje pa bode delavec za vse to denar jemal? „Tržaški Sokol“ krepko razvija svoje peroti. To mlado čilo društvo imelo je skozi ves advent plesne vaje. Dobro je pogodil veselilni odsek to težavno pričetno delo. Z vztrajnostjo, odločnostjo in uzornim redom bilo je delo venčano. Sijajni zaključek plesnih vaj na Novega leta dan bil je venec veselilnemu odseku, ki je pokazal pot mlademu društvu, kako more napredovati in pridobivati novih članov pod domačo slovansko zastavo.

Slavni odbor pa s tem uspehom še ne zadovoljen, nadaljeval je to podjetje ter na društvene stroške izvežbal 16 parov (zasluga g. M. Polića) v hrvatskem „Kolu“ in to tako vro, da je takoj prvi nastop imel popolni učinek, in to je bilo pri velikem Sokolskem plesu v 26. dan t. m., ki se je tako sijajno obnesel, da smelo trdim, da je bil to do sedaj najlepši slovanski ples v Trstu. Cela vrsta krasotic v dragih in elegantnih toaletah, vmes Sokoli v ru-decih kašuljah, gospičice v belih, modrih in rosa-krilih, da se je plesišče z galerije videlo, kakor slikovit vrt, napolnen z raznobojnimi cveticami. Plesalo se je lepo in elegantno, a z nekako nepotrpežljivostjo čakalo je vse na 5. točko plesnega reda, na „Kolo“. Ko se je po četrtej točki dvorana nekoliko zpraznila, povpraševali so nekateri, kaj to pomeni? V odgovor pa priskače iz stranskih vrat po osem lahkonoznih parov (Okoličanke, Poljakinje, Rusinje, Črnogorke in Sokoli), nastopijo v „Kolo“, ki se mej sviranjem narodnih napevov začne vrtet. Vse figure tega prelepega plesa izvajale so se tako točno in lepo, da se je „Kolo“ moral na burno prošnjo gledalcev ponavljati, in da je plesalcem od vseh strani donela živa pohvala. Čudili so se, da smo kaj takega priredili, in celo v ginnastiki govorili so o nas. — Četvorko plesalo je 80 parov, vsega občinstva bilo je nad 400 oseb. Vse je bilo tega večera veselo, ne izimši niti krčmarja. Istina je: „Tržaški Sokol“ leti visoko, krila nosi široko.

Dostavim naj še to, da se je ta večer privikrat z orkestrom svirala „Sokolska himna“, katero je prof. Eisenhut tako krasno zložil. Želeti bi bilo, da bi se himne tudi bratje v Ljubljani poprijeli.

Iz Šoštanja 29. januarja. [Izv. dop.] V čudnih razmerah tukaj živimo. Imamo župnika in ga nemamo. Cerkveni župnik je gospod Mat. Poglišek, a on sme opravljati le cerkvena pravila, državni župnik pa je c. kr. okrajni glavar Finetti v Slovenjem Gradci. Odpeljal nam je vse cerkvene matice in župnijski pečat, in kdor potrebuje kacega pisma ali potrjila iz matic, ga ne dobi v farnosti pri Sv. Mihelu, ampak v Slovenjem Gradci. Oklici so ustavljeni in ne vemo, kako se bodo mogli ženiti vsi pari, ki hrene po zakonu, ker župnik ne sme postavno oklicati. Tacih razmer menda ni v celi Avstriji. In kako je prišlo do tega. G. knezoškof je že predlanskem bil našega g. župnika vsled neke disciplinarne preiskave odstavil in c. kr. namestnik v Gradci se je požuril, župnika tudi od državnih opravil odstaviti. Gospod župnik pa se ni udal, ampak se pritožil pri metropolitu v Solnogradu. Metropolit pa je knezoškofovo razsodbo uničil in jednako je sodil Olomuški kardinal, katerega je papež na prošnjo knezoškofovo pooblastil bil k razsodbi v III. instanci. Vsled teh razsodb ostal je g. Poglišek župnik pri Sv. Mihelu, a c. kr. namestnik v Gradcu neče preklicati svojega ukaza in imenoval je okrajnega glavarja slovenje-graškega državnim župnikom. Tako stanje je na veliko kvar

naravnih razmer, kajti škodo od tega prepira mej višjo cerkveno in deželno oblastjo imajo le župljani. Vprašati pa vendar moramo, s kako pravico je okrajni glavar odpeljal knjige in pečat, ker oboje je gotovo cerkvena in ne državna lastnina. Proti takemu ravnanju in kratenju cerkvenih pravic bi po našem mnenju moral naš knezoškof župnijo in cerkev braniti. Poročal vam bom, kako se bo ta na avstrijski zemlji nenavadni „kulturkampf“ nadaljeval, želimo pa, da se kmalu konča.

Iz Ormoškega okraja 28. januarja. [Izv. dop.] Z današnjim dnevom je končan volilni boj v okrajni zastop Ormoški, ker danes so bile volitve v skupini občin. Izid je za nas sijajen, ker vseh 10 narodnih kandidatov je izvoljenih; ti so gg.: dr. Omulec, Hanzelič, Kolarič, Kuharič, Meško, Puklavec, Simonič, Sok, Skerlec in Zabavnik. — Sedaj je v novi okrajni zastop Ormoški izvoljenih 25 narodnjakov proti 5 od mesta Ormož izvoljenim nasprotnikom.

Tako ugodno še naš okrajni zastop ni bil zastavljen in zato iskrena hvala zavednim narodnim volilem, ki se neso dali od nasprotnikov motiti.

Izvoljeni možje pa so porok, da so naše okrajne zadeve v pravih rokah in prepričani smo, da bodo izvoljeni možje skazali se občnega zaupanja s tem vredne, da bodo okrajne zadeve vestno opravljali, ter varčno ravnali, da se breme velikih okrajnih doklad, ki je še sad poprejšnjega gospodarstva nasprotnikov nekoliko olajša.

Z ravno dovršenimi volitvami stopi Ormoški okraj ponosno mej okraje, kateri so se otrsli neznošljivega jarma naših nasprotnikov, ponosno stopi mej okraje, na katere se v vsakej sili sme zanašati, ker obljuba in zavednost naših volilcev kliče: —

Da srce zvesto, kakor zdaj, —

Ostalo bode vekomaj.

Iz Kroke 28. januarja. [Izv. dop.] Danes smo spremili na tukajšnji mirodvor k večnemu počitku 68 let starega, pred nekaterimi leti slovečega vinskega trgovca Franja Poznika. Po raznih ne-zgodah prišel je pokojnik ob vse premoženje, a je vendar z vsem potrebnim preskrbljen, kajti njegov sin gosp. Radivoj Poznik c. kr. inženir, kateri se ni strašil daljnega pota iz oddaljenega Kremsa k pogrebu, da mu skaže zadnjo čast, podpiral ga je redno. Zato vsa čast takemu sinu, ki tako vestno spolnjuje IV. Božjo zapoved, pokojniku pa blag spomin! — Umrlega tovariš!

Domače stvari.

— (Enketa o težavnih razmerah kmet-skega stanu) na Kranjskem bode po sklepu de-želne odbora sklicana 17. in 18. aprila. Povabljeni bodo vsi deželni poslanci in drugi v kmetijskih raz-merah izvedeni možje.

— (Kranjski deželni odbor) uležil je prošnjo pri vojnem ministerstvu, naj ne premešča drugega brambovskega bataljona iz Rudolfovega, kjer je erarna vojašnica, v Ljubljani pa bi morala dežela plačati stanovanje v privatni hiši.

— (Prošnja Ljubljanskih obrtnikov) do državnega zbora, da se naj kaznilnica iz Ljub-ljane odpravi, je bila od g. Grassellija v zboru izro-čena. Prosilci podpirajo svojo prošnjo s prav tehtnimi razlogi in kažejo na veliko državno poslopje v Za-tični, kjer bi se brez posebnih stroškov taka kaznil-nica napravila. Na Ljubljanskem gradu pa bi lahko bila kosarna za brambovce.

— (Občni zbor c. kr. kmetijske dru-žbe kranjske) vršil se je danes dopoldne do 12. ure v magistratnej dvorani, katere je bila na-polnena, kajti navzočnih je bilo nad 100 članov, mnogo z dežele, posebno čestitih duhovnikov. Naj-prvo vršila se je volitev društvenega tajnika in dveh odbornikov. Ko so se razdelili udom volilni listki pričela se je volitev. Centralni odbornik ce-sarski svetnik g. Murnik klical je po vrsti imena društvenikov, vsaki je moral pristopiti k mizi v sre-dini dvorane, okoli katere so sedeli centralni odbor-niki, in oddati listek. Škrutini vršil se je v postranj-ske sobi in so bili za ta posel po predsedniku ba-ronu Wurzbah-a imenovani gg. J. F. Seunig, župan Šavnik, F. Kotnik. Ko je zbor reševal mej tem druge točke dnevnega reda in je zborovanje tudi neko-liko časa prenehelo, bil je škrutini zvršen. Izid naznani vodja g. Dolenec: Oddanih je bilo 101 glas, kar se natanko ujema z zaznamovanim številom udov, ki so glasovali. Tajnikom bil je izvoljen gosp. Gustav Pirc, ki je dobil 66 glasov, g. Ernest Kramar

dobil je 33 glasov, g. Reichel jednega. G. Pirc izjavlja, da vzprejme tajništvo, se zahvali za skazano zaupanje in obljubi delovati na prosih kmotijstva in v prid kranjske dežele. Odbornikoma bila sta izvoljena g. Souvan star. s 75 in g. dr. Poklukar z 72 glasi. Drugi glasovi so se razcepili na gg. Peruci, Tomek, Gale, baron Lichtenberg itd. Navzočni g. dr. Poklukar izreče, da vzprejme volitev, zahvali se za zaupanje in obljubi, da bode vsekdar in povsod deloval na korist dežele. Predsednik baron Wurzbach izjavlja radost centralnega odbora, da sta se zopet ta dva gospoda izvolila v odbor. Priznalo se je potem mnogo častnih diplom umnim in pridnim kmetovalcem, vzelo poročilo o podkovskeji šoli na znanje in razpravljal cel vrsto važnih predlogov podružnic, mej njimi predlog g. Ogulina o prenehanju družbenih pravil. Proti 12. uri popoldne postal je zbor nesklepčen. Obširneje poročamo.

— (Vabilo k veselici,) katero napravi bralno društvo Dol. Logaško dne 2. februarja t. l. v prostorih Fr. Arko-vih v Dol. Logatcu. Program: Petje, tombola, ples. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 40 kr.

— (Vabilo k veselici,) katero priredi Čitalnica v Sežani v spomin svoje desetletnice dné 2. februarja 1884 v prostorih vitez Scaramanga. Program: 1. Bethoven: „Nočni mir“ peva „kraški kvartet“. 2. Slavnostni govor. 3. A. Hajdrih: „V tihi noči“, peva „kraški kvartet“. 4. Deklamacija. 5. K. Mašek: „Lahko noč“, peva „kraški kvartet“. 6. „Gluh mora biti“, burka v jednom dejanji. 7. Ples. Pri plesu svira kvintet pod vodstvom gospoda Peinelt-a. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina: 60 kr. za osebo za ude Čitalnične pa 40 kr.

— (Društvo „Edinost“ v Središči) napravi v nedeljo dne 3. februarja v spomin Val. Vodnika v gostilnih prostorih g. Sanjkoviča veselico s sledečim vzporedom: 1. Pozdrav, govori predsednik g. M. Robič. 2. „Ilirija oživljena“ od Ipatca, pojejo pevci Ormoške „Sloge“. 3. Slavnostni govor, govori g. Žinko. 4. „Mili kraj“ od Nedveda, pojejo pevci „Sloge“ in „Edinosti“. 5. „Vodniku v spomin“ od Flegeriča, deklamuje g. Vogrinec. 6. „Otok Bleški“ od Mašeka, pojejo pevci „Sloge“ in „Edinosti“. 7. „V pepelnici noči“ od Gregorčiča, deklamuje g. Kotarič. 8. „Venec slovenskih narodnih pesni“ od Kocijančiča, pojejo pevci „Sloge“. 9. Ples. — Pri plesu svira Ljutomerska godba. — Začetek ob 7. uri zvečer.

— (Računski sklep „Posojilnice v Mariboru“) za drugo upravno leto 1883 kaže, da je bilo vsega denarnega prometa 183.497 gld. 24 kr. Iz bilance povzamemo naslednje točke: Inventar 345 gld.; posojila 109.940 gld. 29 kr.; hranilne uloge pri družih zavodih 36.500 gld., obresti od ulog pri družih zavodih 938 gld. 29 kr., gotovina koncem 1883. leta 3452 gld. 12 kr. — Čisti dobiček znaša 2356 gld. 46 kr. Pri jako obširnem prometu — vplačanih je 71 glavnih, 680 upravnih deležev, vkupe 13.900 gold., hranilnih ulog pa 126.985 gld. 40 kr., znašajo vse zaostale obresti le 81 gld. 8 kr., kar je najsijajnejši dokaz za jako previdno in točno vodstvo. Če pojde tako dalje, bode Mariborska posojilnica slovensko prebivalstvo kmalu rešila nemških denarnih zavodov, kar bode največjega upliva.

Telegrama „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 29. jan. Predlog večine (prehod na navadni dnevni red) ostal je s 157 proti 184, predlog Wurmblanda s 155 proti 186 v manjini. Nasproti glasoval Coroninijev klub in ministri. Galerija morala se je zaradi demonstracij izprazniti. Predlog Coroninijev ostal je tudi v manjini. Propali so tedaj vsi predlogi in ta zadeva je rešena.

Kotor 29. januarja. Pri Visoki zadela je vojaška patrolja na hajduško četo, katero je izgubivši jednega mrtvega ubežala.

Razne vesti.

* (Ogerska žurnalistika.) V Budimpešti izhajalo je začetkom 1884 l. 222, po deželi 244 vkupe 466 magjarskih časnikov. Razen teh še 151 nemških, 53 slovanskih, 23 rumunskih, 5 italijanskih, 2 hebrejska, 3 francozki časopisi, vseh vkupe 237. Madjarskih in nemadjarskih listov vkupe je tedaj 703.

* (Največa mesta v Evropi) so po najnovejših statističnih podatkih: London 4,019.000,

Pariz 2,239.000, Berlin 1,192.000, Dunaj s predkrajji 1,088.703 prebivalce.

* (Požar v gledališču.) V nedeljo zvečer se je užgalo Lusbyjevo gledališče v Londonu. Požar je popolnem upepelil poslopje, četudi je hitro 14 brizgalnic prihitelo na pomoč. Zraven stoječa Charingtonova pivovarna se je tudi užgala, pa so jo rešili. Škoda se ceni na 400.000 funtov šteringov.

* (Veliko dekoriranih) bilo je 20. t. m. v Berlinu, ko je bil velik praznik kronanja in redov. Število odlikovanih znaša 1333. Red rubečega orla jih je dobilo 610, kronin red 157, hišni red Hohenzollerjev 28 in splošnimi častnimi znamenji jih je bilo odlikovanih 537.

* (Nesreča v rudniku.) V rudniku „General Blumenthal“ pri Recklinghausenu bila je 21. t. m. strašna eksplozija. Dvanajst rudkopov je mrtvih, 10 ranjenih.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravništvo „Slov. Naroda“.

Umrlji so v Ljubljani:

25. januarja: Njih svitlost dr. Janez Zlatoust Pogacar, knezoškof, 74 let, Pred škofijo št. 5, za starostjo. — Antonija Vavpetič, hišnega posestnika hči, 8 let, Tržaška cesta št. 27, za vnetjem možganov.

26. januarja: Janez Orjač, bivši hlapec, zdaj kaznenec, 18 let, Ulice na grad št. 12, za plučno tuberkulozo.

27. januarja: Alojzij Skul, žitnega kupčevalca sin, 19 mes., Sv. Petra cesta št. 13, za plučnim edemom. — Avgust Zupančič, krojačev sin, 5 mes., Sv. Petra cesta št. 62, za eclampsijo.

28. januarja: Tine Kozina, gostač, 78 let, Sv. Petra cesta št. 5, za oslabiljenjem moči.

V deželnej bolnici:

23. januarja: Marija Rebolj, delavčeva žena, 78 let, za razširjenjem pluč.

25. januarja: Janez Kozjek, črevljar, 42 let, za vnetjem možganov. — Jožeta Bučar, gostija, 47 let, za plučno tuberkulozo.

26. januarja: Lorenc Žabjek, gostač, 83 let, za starostjo.

27. januarja: Marija Glažar, gostija, 74 let, za prsno vodenico.

V vojaške bolnici:

29. januarja: Jurij Unterrainer, c. kr. nadporočnik, 32 let, za plučno tuberkulozo.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
29. jan.	7. zjutraj	738.41 mm.	— 8.0°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	739.41 mm.	+ 1.8°C	sl. jz.	obl.	snega.
	9. zvečer	740.56 mm.	— 3.6°C	sl. svz.	jas.	

Srednja temperatura — 3.3°, za 2.0° nad normalom.

Tržne cene v Ljubljani

dné 30. januarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež, „	5	53
Ječmen „	4	71
Oves, „	3	9
Ajda, „	5	20
Proso, „	5	53
Koruza, „	5	50
Leča, „	9	—
Grah, „	9	—
Fižol „	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	96
Mast, „	—	86
Špeh frišen „	—	60
„ povojen, „	—	74
Surovo maslo, „	—	85
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje „	—	56
Svinjsko „	—	52
Koštrunovo „	—	38
Kokoš „	—	50
Golob „	—	17
Seno, 100 kilogramov	2	13
Slama, „	1	96
Drva trda, 4 kv. metre	7	20
„ mehka, „	4	60

Dunajska borza

dné 30. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld. 90	kr.
Srebrna renta	80 „ 30	„
Zlata renta	100 „ 55	„
5% marčna renta	94 „ 90	„
Akcije narodne banke	848 „ —	„
Kreditne akcije	308 „ 50	„
London	121 „ 25	„
Napol.	61 1/2 „ —	„
C. kr. cekini	71 „ —	„
Nemške marke	59 „ 35	„
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld. 123	50
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld. 171	75
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100 „ 45	„
Ogrska zlata renta 6%	121 „ 75	„
„ „	89 „ 90	„
„ „	87 „ —	„
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104 „ 70	„
Dunava reg. srečke 5%	100 gld. 115	25
Zemlj. obl. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120 „ 27	„
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	105 „ 90	„
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104 „ 50	„
Kreditne srečke	100 gld. 173	—
Rudolfove srečke	10 „ 20	25
Akcije anglo-avstr. banke	120 „ 116	20
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	227 „ 10	„

Zahvala.

V svojem, kakor v imenu bratovem in sester izrekam najtoplejšo zahvalo vsem onim, kateri so se za časa boleznin in ob smrti našega rajnega očeta ljubeznjivo spominjali.

V Kropi, v 23. dan januarja 1884.

(73) Radivoj Poznik.

Št. 537.

(63—3)

Razglas.

Mestni magistrat naznanja:

1. Da so imeniki k letošnjemu novačenju poklicanih v letih 1861, 1862, 1863 in 1864 rojenih domačih mladeničev dogotovljeni in pri magistratu od 15. do 30. dné t. m. razpoloženi, da jih vsak lahko pregleda in

a) ko bi kdo izpuščen ali napačno upisan bil, to naznani,

b) zoper reklamac je novačenju podvrženih ali zoper njih prošnje za oproščenje od dejanske službe vojaške ugovarja in te ugovore tudi dokaže; potem objavlja magistrat

2. da bode srečkanje novačenju podvrženih mladeničev

1. razreda letos v 12. dan februarja ob 9. uri dopoldne

v mestni dvorani, in da je vsakemu prepuščeno udeležiti se srečkanja.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 10. dan januarja 1884.

Dr. IVAN TAVČAR

odprl je (54—5)

advokatorsko pisarno

v Ljubljani,

Gospodne ulice šte. 12,

tik Knežjega dvora.

Na plučah bolnim,

jetičnim i. t. d. priporoča se brezplačno izvrsten lek.

Na vprašanja odgovarja radovoljno (780—7)

Teodor Rössner v Lipskem.

Umetne (32—6)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradeckyjevega mostu, I. nadstropje.

5000 1 (788—12)

ostankov sukna

(po 3—4 metre), v vseh barvah, za polno možko obleko, pošilja po poštne povzetji, ostanek po 5 gl.

L. Storch v Brnu.

Ako bi se blago ne dopadalo, se more zamenjati.